

1. מלבי"ם א

(א) ויהי ככלות ירמיה - וכו' אשר שלחו ה' את כל הדברים האלה - ר"ל שגם סוף דבריו שנראה שאמר כן מדעת עצמו שהודיעם שאין במחשבתם לשמוע לדברי הנביא גם זה צוהו ה' לדבר כן אליהם, שהגם שהוא דבר בחירי ויש יכולת בידם לשמוע בקול ה', הודיעו ה' את מחשבתם, שהם מתעים את הנביא ושהסכימו שלא ישמעו אם יצום ה' שלא ילכו למצרים אבל הם חשבו שירמיה אמר זה מדעתו כמו שנראים פשטות דבריו כמו שפירשתי שמן פסוק י"ט דבר ה' עליכם הם דברי ירמיה, ולכן חשדו אותו שכל הנבואה הוציא מרוחו, וע"כ אמרו:

2. אברבנאל ג

(ג) בהסתת ברוך בן נריה, ואמנם מה היה בזה ענין ברוך בן נריה ולמה חשבו שהוא יסית את ירמיהו למנוע ההליכה למצרים לא ראיתי בו למפרשי דבר וגם לא ראיתי בדברי חכמים ז"ל, ויראה לי בענינו שברוך בן נריה היה משתדל להנבא כמו שיתבאר אחר זה והיה יודע שארץ ישראל היתה ארץ הנבואה מוכנת להנבא בה המוכנים ושארץ מצרים היתה בהפך מלאה גלולים לא תחול רוח הנבואה שמה על שום אדם, ולכן חשבו האנשים האלה שברוך כדי שיגיע למעלת הנבואה היה רוצה לשבת תמיד בארץ הנבואה והיה מואס ההליכה למצרים בעבור שלא תתעכב שמה נבואתו מפאת הארץ ושהוא לתועלתו זה היה מסית את ירמיהו שיאמר אליהם שישבו על הארץ, וזהו אומרם שקר לא שלחך ה' אלקינו לאמר לא תבאו מצרים כי הגירות אינו אסור במצרים אבל ברוך בן נריה מסית אותך בנו רוצה לומר שלא נלך מצרים, ואמרם עוד למען תת אותנו ביד הכשדיים וכו' אין פירושו שהיה רוצה ומכוין ברוך לזה התכלית, ולא אמרו עליו למען והוא ע"ד (שמות כג, יב) למען ינוח שורך וחמורך כמוך שאין זה סבת מצות השבת אבל הוא דבר נמשך ממנו כן הענין בזה שאם יעשו זה יהיה ישיבתם שמה סבה שיהרגום הכשדיים או יגלום לבבל:

3. מלבי"ם ז

ויבואו ארץ מצרים כי לא שמעו - ר"ל שע"י שלא שמעו בקול ה' נסתבב שבאו למצרים כי באמת זה היה הקללה האחרונה שבמשנה תורה והשיבך ה' מצרים באניות, וביאתם היה עונש על חטאים הקודמים.

4. אב"ע דברים י"ז, טו

לא תוכל - מדרך האמת לא אחיך שאיננו ממשפחת ישראל ולא אדומי אע"פ שכתוב בו אחיך ובעבור כי הסוסים בימים ההם היו מוציאים ממצרים והעד דברי שלמה ותצא מרכבה ממצרים והנה יצטרך למען הרבות סוסיו שיחטיא העם לשוב אל מצרי' וזה דבר ברור כי השם גאלם משם ובשובם יחללו השם ואורי' הנביא בסכנת הנפש ברח לשם גם ירמיהו בעל כרחו הלך לשם: תוספות מסכת בבא בתרא דף טו עמוד א

5. תוספות ב"ב טו.

פ"ה דיחזקאל לא כתב ספרו לפי שהיה בחוצה לארץ - וקשה דהא ירמיה נמי בחוצה לארץ היה שהלך למצרים ונתנבא שם כמה נבואות ולא מצינו שחזר יותר לארץ ישראל.

6. ב"ב ח:

ואמרת אליהם כה אמר ה' אשר למות למות ואשר לחרב לחרב ואשר לרעב לרעב ואשר לשבי לשבי, ואמר רבי יוחנן: כל המאוחר בפסוק זה קשה מחבירו.

7. אברבנאל יא

ובאה מחנהו וממשלתו והכה את ארץ מצרים מהם ימית ברעב ומהם יוליך בשבי ומהם בהיותם בשביה יהרוג בחרב